

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İnsan Hakları Derneği (İHD) Adana ve Mersin Şubeleri; Tarsus T Tipi Kadın Kapalı Cezaevi, Tarsus 1 Nolu T Tipi Kapalı Cezaevi, Tarsus 2 Nolu T Tipi Kapalı Cezaevi, Tarsus 3 Nolu T Tipi Kapalı Cezaevi, Adana Kürkçüler F Tipi Kapalı Cezaevi, Osmaniye 1 Nolu T Tipi Kapalı Cezaevi, Osmaniye 2 Nolu T Tipi Kapalı Cezaevi ve İskenderun T Tipi Kapalı Cezaevi'nde tutuklularla yaptıkları görüşmelerde tespit ettikleri hak ihlallerini raporlaştırdı. Cezaevlerinde yapılan görüşmelerde mahpuslara yaşatılan hukuka aykırı, suç sayılan ve insani olmayan uygulamalar raporlaştırılmış, 26 Ekim 2018 tarihinde kamuoyu ile paylaşılmıştır. Bu iddiaları araştırmak, doğruluğunu açığa çıkarmak, sorumluları ve ihmali olan görevlileri tespit etme amacıyla Anayasa'nın 98'inci, Meclis İç Tüzüğü'nün 104'üncü ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılması için gereğini arz ve talep ederiz.

1 Tulay HATIMOĞULLARI ORUÇ

Adana Milletvekili

GEREKÇE

Raporda; cezaevi yönetimi tarafından yapılan aramalarda kötü muamele olduğu, mahpusların özel eşyalarına zarar verildiği; mahpusların yazılarına, koğuştaki dergi ve kitaplara el konularak kitap sayısı kısıtlaması yapıldığı iddia edilmektedir.

Memurların mahpuslara kötü muamelesinin ve darp olaylarının yaşandığı, mahpusların aleyhine tutanaklar tutularak, haksız ve dayanaksız disiplin cezaları verildiği; hücre cezaları, aile görüş yasakları, telefon ve mektup yasağı verildiği iddiaları vardır.

Cezaevine ilk kabulde/sevkler sırasında mahpusların çıplak aramaya maruz kaldıkları, itiraz edenlerin darp edildiği iddia edilmektedir.

Günde 2-3 defa askeri düzende, ayakta sayım yapılmak istendiği, bu sırada mahpusların tartaklandığı, kötü muameleye maruz kaldıkları iddiası mevcuttur.

Raporda mahpusların hastane sevklerinin geç yapıldığı/hiç yapılmadığı, acil sağlık sorunu yaşayanların revire çıkarılmadıkları, sevkleri yapılırsa bile kelepçeli şekilde muayene edilmek istendikleri, buna tepki verdiklerinde muayene edilmeden cezaevine geri getirildikleri iddiaları yer almaktadır.

Mahpusların aileleriyle olan görüşmelerinin 30-40 dakika ile sınırlandırıldığı; havalandırmaya çıkma, spor yapma ve diğer mahpuslarla sohbet etme hakkının engellendiği iddia edilmektedir.

Çocuklarıyla cezaevinde bulunan kadın mahpusların çocukları için temel gıda ve ihtiyaçların karşılanmadığı, temiz havalandırma imkanından ve geniş yaşam alanından yoksun oldukları, çocuklara yönelik etkinlik yapılmadığı/engellendiği iddia edilmektedir.

Osmaniye T2 Tipi Kapalı Cezaevinde tutulan, Nusaybin’de sokağa çıkma yasakları sırasında yaralı olarak tutuklanan Mehmet Faruk Ergin, Abdülkadir Baybars, Sıraç Yüksel, Akar İkbâl’in sağlık durumlarının giderek kötüleştiği, tedavileri 2 yıldır yapılmadığı için sakat kaldıkları; yüzde 70 oranında kalp yetmezliğinden engelli olan Sabri Kaya’nın kalp piliyle yaşadığı ancak buna dair gerekli bakım ve tedavi görmediği; Adem Ama’nın yaralı olup tedavi edilmediği, Sıraç Yüksel’in yaralı vaziyette tedavi edilmeden hücrede tutulduğu, Yavuz Akar’ın karın bölgesinden ağır sancılar çektiği ve hastanede tedavi edilmeden sadece hap verildiği, Cihan Çağfun’un Afrin’den getirildiğinden beri doğuştan gelişim bozukluğu

hastası olup, tedavisinin yapılmadığı; Leyla Elma'nın kalp kapakçığında çökme olması sebebiyle sürekli doktor kontrolünde olması gerekirken cezaevi tarafından tedavi görmesinin engellendiği, yumurtalıklarındaki kist nedeniyle kadın hastalıkları doktoru tarafından yapılan kontrolde acil ameliyat yapılması gerektiği; Celil, Fahrettin ve Yüksel isimli yaşlı ve hasta mahpusların da tedavilerinin geciktirildiği iddia edilmektedir.

Tarsus Cezaevindeki Sise Bingöl isimli yaşlı mahpusun hastanede tedavi görürken yakınlarının refakat etmesinin engellendiği, aynı Cezaevinde bulunan Cemil İvrendi'nin ağır derecede böbrek rahatsızlığı olduğu; Azat Taş'ta yüzde 60, Rojhat Bilgili'de yüzde 40 zeka geriliği olduğu, ağır ve ileri derecede konuşma engeli olan Emanet Eneş isimli hasta mahpusların sağlık müdahalesine ihtiyaç duyduğu iddia edilmektedir.

Adana F Tipi Cezaevinde bulunan, yaklaşık 27 yıldır mahpus olan Wernicke Korsakoff hastası Kemal Özalamlı ve ağır kanser hastası İsmail Tanboğa'nın acil sağlık müdahalesine ihtiyaç duyduğu, Brugudo sendromlu Erhan Demir'in tahliye edildiği ardından askere alınıp, askerliğe elverişli olmadığı gerekçesiyle tekrar cezaevine konulduğu iddiası mevcuttur.

Tarsus Kadın Cezaevindeki, Afrin kentinden getirilen Nigar Bekir, Şamiran Nohsen, Yıldız Muhammed'in dil bilmedikleri için savunmalarını yapmakta zorlandıkları, hasta ve bebekli olanların tedavilerinin aksatıldığı iddia edilmektedir.

Cezaevi yemeklerinin besin değeri ve miktarı yönünden yetersiz olduğu, uzak yerlerde yargılamaları devam eden mahpusların tutukluluk süresince dava avukatlarıyla iletişimlerinin kısıtlandığı iddia edilmektedir.

Tüm bu verilerden hareketle Çukurova bölgesinde bulunan cezaevlerini inceleme, iddiaları yerinde araştırma, sorumluları açığa çıkarma ve ihmali olan görevlileri tespit etme amacıyla Anayasa'nın 98'inci, Meclis İç Tüzüğü'nün 104'üncü ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılması için gereğini arz ve talep ederiz.

Garo PAYLAN

HDP Diyarbakır Milletvekili

Remziye TOSUN

HDP Diyarbakır Milletvekili

Sait DEDE

HDP Hakkari Milletvekili

Habip EKSİK

HDP Iğdır Milletvekili

Dilşat CANBAZ KAYA

HDP İstanbul Milletvekili

Züleyha GÜLÜM

HDP İstanbul Milletvekili

Hakkı Saruhan OLUÇ

HDP İstanbul Milletvekili

Erol KATIRCI OĞLU

HDP İstanbul Milletvekili

Ali KENANOĞLU

HDP İstanbul Milletvekili

Zeynel ÖZEN

HDP İstanbul Milletvekili

Ahmet ŞIK

HDP İstanbul Milletvekili

Serpil KEMALBAY PEKGÖZEGÜ

HDP İzmir Milletvekili

17 Pero DUNDAR
HDP Mardin Milletvekili

P Dunder

18 Ebru GÜNAY
HDP Mardin Milletvekili

19 Şevin ÇOŞKUN
HDP Muş Milletvekili

20 Mensur IŞIK
HDP Muş Milletvekili

21 Gülüstan KILIÇ KOÇYIĞIT
HDP Muş Milletvekili

22 Sıdık TAŞ
HDP Siirt Milletvekili

23 Nusrettin MAÇIN
HDP Şanlıurfa Milletvekili

24 Ömer OÇALAN
HDP Şanlıurfa Milletvekili

25 Ayşe SÜRÜCÜ
HDP Şanlıurfa Milletvekili

26 Hüseyin KAÇMAZ
HDP Şırnak Milletvekili

27 Hasan ÖZGÜNEŞ
HDP Şırnak Milletvekili

28 Muazzez ORHAN
HDP Van Milletvekili

29 Bedia ÖZGÖKÇE ERTAN
HDP Van Milletvekili

30 Murat SARISAÇ
HDP Van Milletvekili

31 Tayip TEMEL
HDP Van Milletvekili